

Boekhouden geboekstaafd

Opgaven

Noordhoff Uitgevers

Wim Broerse, Derk Jan Heslinga, Wim Schauten

9^e druk

Boekhouden geboekstaafd 2

Opgaven

Drs. W.J. Broerse
Drs. D.J.J. Heslinga
Drs. W.M.J. Schauten

Negende druk

Noordhoff Uitgevers Groningen | Utrecht

Ontwerp omslag: G2K (Groningen-Amsterdam)

Omslagillustratie: G2K (Groningen-Amsterdam)

Eventuele op- en aanmerkingen over deze of andere uitgaven kunt u richten aan:
Noordhoff Uitgevers bv, Afdeling Hoger Onderwijs, Antwoordnummer 13, 9700 VB
Groningen of via het contactformulier op www.mijnnoordhoff.nl

Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die desondanks onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaarden auteur(s), redactie en uitgever geen aansprakelijkheid. Voor eventuele verbeteringen van de opgenomen gegevens houden zij zich aanbevolen.

0 / 18

© 2018 Noordhoff Uitgevers bv Groningen/Utrecht, The Netherlands.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

ISBN (ebook) 978-90-01-88934-0

ISBN 978-90-01-88933-3

NUR 800

Woord vooraf

In dit boek is een grote hoeveelheid oefenmateriaal bijeengebracht, die behoort bij *Boekhouden geboekstaafd 2*. De opgaven zijn ingedeeld naar de hoofdstukken en paragrafen van het tekstboek. Bij de opgaven zijn drie categorieën te onderscheiden:

- Elementaire opgaven.
- Opgaven van hoger niveau, die goed aansluiten bij de behandelde stof in het betrokken hoofdstuk. De nummers van deze opgaven zijn voorzien van één sterretje (*).
- Overstijgende opgaven, waarin naast stof uit het betrokken hoofdstuk ook stof uit voorgaande hoofdstukken aan de orde komt. De nummers van deze opgaven zijn voorzien van twee sterretjes (**).

In hoofdstuk 30 is een aantal herhalingsopgaven opgenomen.

In de nieuwe druk van *Boekhouden geboekstaafd 2* hebben we de hoofdstukken over de fabrieksboekhouding uit de vorige druk van deel 1 toegevoegd. Daarnaast hebben we de behandeling van de boekingen in verband met kostensoorten sterk ingekort, omdat we deze onderwerpen in de nieuwe (13e) druk van deel 1 reeds uitgebreid besproken hebben.

De opgaven zijn vanzelfsprekend geactualiseerd en naar de bovenstaande indeling aangepast. Een omnummeringstabel is beschikbaar op www.boekhoudengeboekstaafd2.noordhoff.nl.

Opmerkingen over de inhoud van deze uitgave die kunnen leiden tot verbeteringen in een volgende druk, zullen we in dank ontvangen.

We verzoeken u uw op- en aanmerkingen door te geven aan de uitgever. Het adres is:

Noordhoff Uitgevers bv
Afdeling Hoger Onderwijs
Antwoordnummer 13
9700 VB Groningen
E-mail: info@noordhoff.nl

Voorjaar 2018
Wim Broerse
Derk Jan Heslinga
Wim Schauten

Serie-overzicht

Boekhouden geboekstaafd 1
Opgaven
Uitwerkingen

Boekhouden geboekstaafd 2
Opgaven
Uitwerkingen

Boekhouden geboekstaafd 3
Opgaven
Uitwerkingen (via website)

Inhoud

- 1 **Bedrijfsadministratie** 7
- 2 **Fabrieksboekhouding** 9
- 3 **Categoriale kostenindeling in rubriek 4** 16
- 4 **Boekingen van directe en indirecte kosten** 28
- 5 **Boekingen van fabricagekosten en verkoopkosten op basis van nagecalculeerde kosten** 32
- 6 **Boekingen bij stukproductie en massaproductie op basis van nagecalculeerde en voorgerecalculeerde kosten** 44
- 7 **Kostenplaatsenmethode** 56
- 8 **Boekingen bij toepassing van de kostenplaatsenmethode** 59
- 9 **Budgettering van indirecte kosten** 65
- 10 **Budget in de boekhouding** 73
- 11 **Toerekenen van kosten aan orders bij gebruik van een ERP-systeem** 79
- 12 **Besturingssystemen binnen industriële en dienstverlenende ondernemingen** 86
- 13 **Fabrieksboekhouding bij Make to Stock** 87
- 14 **Berekening en analyse van het perioderesultaat** 108
- 15 **Fabrieksboekhouding bij afval** 127
- 16 **Fabrieksboekhouding bij uitval** 134
- 17 **Fabrieksboekhouding bij Assemble to Order en bij Make to Order** 147
- 18 **Boekingen in niet-projectgeoriënteerde industriële ondernemingen bij gebruik van een ERP-systeem** 161
- 19 **Fabrieksboekhouding bij Engineer to Order** 177

- 20 Backflush costing [191](#)
- 21 Administratie van dienstverlenende ondernemingen [202](#)
- 22 Boekingen in projectgeoriënteerde industriële en dienstverlenende ondernemingen bij gebruik van een ERP-systeem [210](#)
- 23 Activity Based Costing en Activity Based Budgeting [224](#)
- 24 Budget- en dekkingstarief versus calculatietarief [241](#)
- 25 Seizoencorrecties [257](#)
- 26 Boekhouding en de economische voorraad [274](#)
- 27 Boekhouding bij direct costing [294](#)
- 28 Boekhouding en knelpunten [314](#)
- 29 Volledige boekingsgang bij een ERP-systeem [332](#)
- 30 Herhalingsopgaven [337](#)

1 Bedrijfsadministratie

1.01 (§ 1.2)

- a Welke functies kunnen worden vervuld door de informatie die aan de administratie van een onderneming wordt ontleend?
- b Maak duidelijk dat informatie als middel bij het voorbereiden en het nemen van beslissingen zowel binnen als buiten de onderneming dienst kan doen.
- c Wat wordt bedoeld met de uitspraak: 'De administratie is een instrument bij het bedrijfsbeleid'?
- d 'Informatie kan dienst doen als middel bij het beheersen van bedrijfsprocessen.' Licht deze uitspraak toe.
- e Maak duidelijk dat bij de beheersing van bedrijfsprocessen informatie de functie kan vervullen van controlemiddel.
- f Informatie kan dienst doen als verantwoordingsmiddel. Bedenk een voorbeeld waarbij de verantwoording intern is gericht en een voorbeeld waarbij de verantwoording extern is gericht.
- g Waarom moet informatie een juiste mate van detaillering bevatten?

1.02 (§ 1.2)

- a Wat wordt verstaan onder het interne bedrijfsproces?
- b Welk onderdeel in het totale proces van informatieverzorging in een onderneming behoort tot de bedrijfsadministratie?
- c Waarom is het aansturen van een dienstverlenende onderneming vaak moeilijker dan de aansturing van een handels- of industriële onderneming?
- d Wat betekent de term 'taakstellende begroting'?
- e Wat wordt bedoeld met de uitspraak dat in de bedrijfsadministratie het prospectieve element een zeer belangrijke rol speelt?
- f Wat is een analytisch resultatenoverzicht?

1.03 (§ 1.3)

Geef van elke rekening in het volgende overzicht aan:

- 1 in welke rubriek de rekening is opgenomen, en
- 2 of de rekening een balansrekening (B) of een resultaatrekening (R) is.

Grootboekrekening	Rubrieknummer	B óf R
Crediteuren		
ING Bank		
Huurkosten		
Kantoorinventaris		
Opbrengst verkopen		
Hypothecaire lening o/g		
Incidentele resultaten		
Voorraad goederen		
Autokosten		
Eigen vermogen		
Kostprijs verkopen		

1.04 (§ 1.4)

- a Waarin onderscheidt het waardenkringloopschema voor een industriële onderneming zich van het schema voor een handelsonderneming?
- b Noem vier bedreigingen als gevolg van de toegenomen automatisering.
- c Wanneer spreken we van een geïntegreerd informatiesysteem?
- d Welk voordeel biedt het werken met een dergelijk geïntegreerd informatiesysteem?

- e Welke invloed heeft een geautomatiseerd geïntegreerd informatiesysteem op de controletechnische functiescheiding?
- f Welke verantwoordingsinformatie zal het in paragraaf 1.4 genoemde productiebesturingssysteem kunnen opleveren?
- g Welk voordeel is verbonden aan het werken met EDI?
- h Wat houdt automatische reconciliatie in?